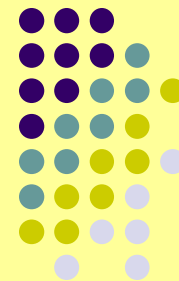

Політична система суспільства

1

Поняття громадянського суспільства

2

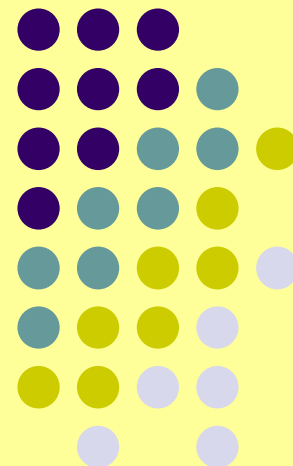
Основні теорії політичних систем

3

Структура та функції політичної системи

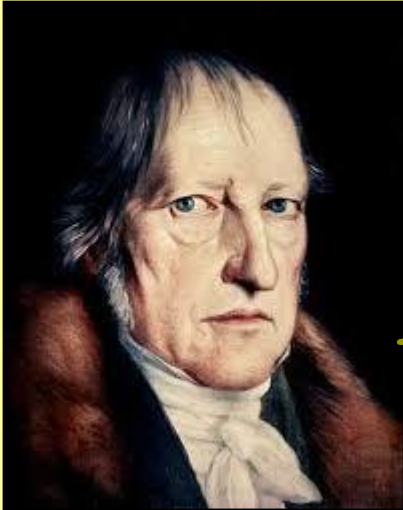
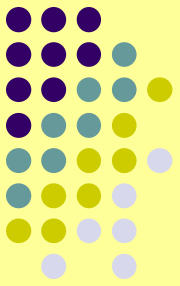
4

Типологія політичних систем

1

Поняття громадянського суспільства

Г. Гегель
(1770-1831)

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО
– комплекс приватних осіб,
класів, груп, інститутів, які прямо
не залежать від політичної
держави

приватна
власність

загальна
рівність людей

буржуазний
лад

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО – сукупність усіх громадян, їх вільних об'єднань і асоціацій, пов'язаних суспільними відносинами, що характеризуються високим рівнем політичної свідомості та політичної культури, які перебувають поза межами регулювання держави, але охороняються і гарантуються нею

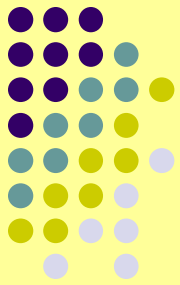
**ПРИВАТНА
СФЕРА**

**ГРОМАДЯНСЬКЕ
СУСПІЛЬСТВО**

ДЕРЖАВА

Інститути громадянського суспільства

Сім'я

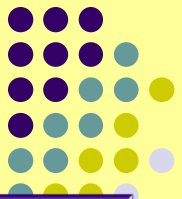
Культурно-освітні заклади

Церква

Професійні асоціації

ЗМІ

Громадські об'єднання

Риси громадянського суспільства:

наявність демократичної правової державності

різноманітність форм власності, ринкова економіка

плюралізм ідеологій та багатопартійність

доступ всіх громадян до участі у державних і суспільних справах

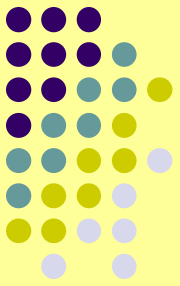
розвинута громадянська політична культура

контроль суспільства за діяльністю державних органів

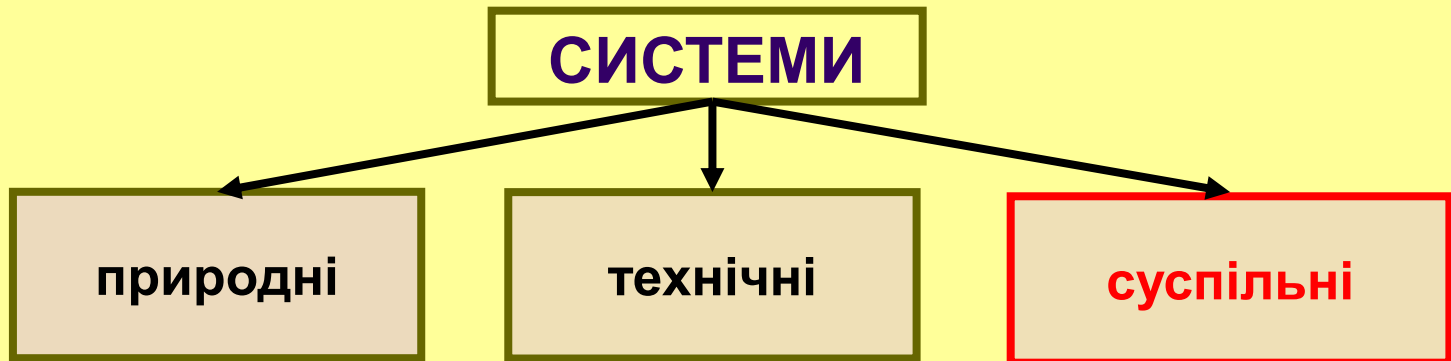
Розвинене громадянське суспільство

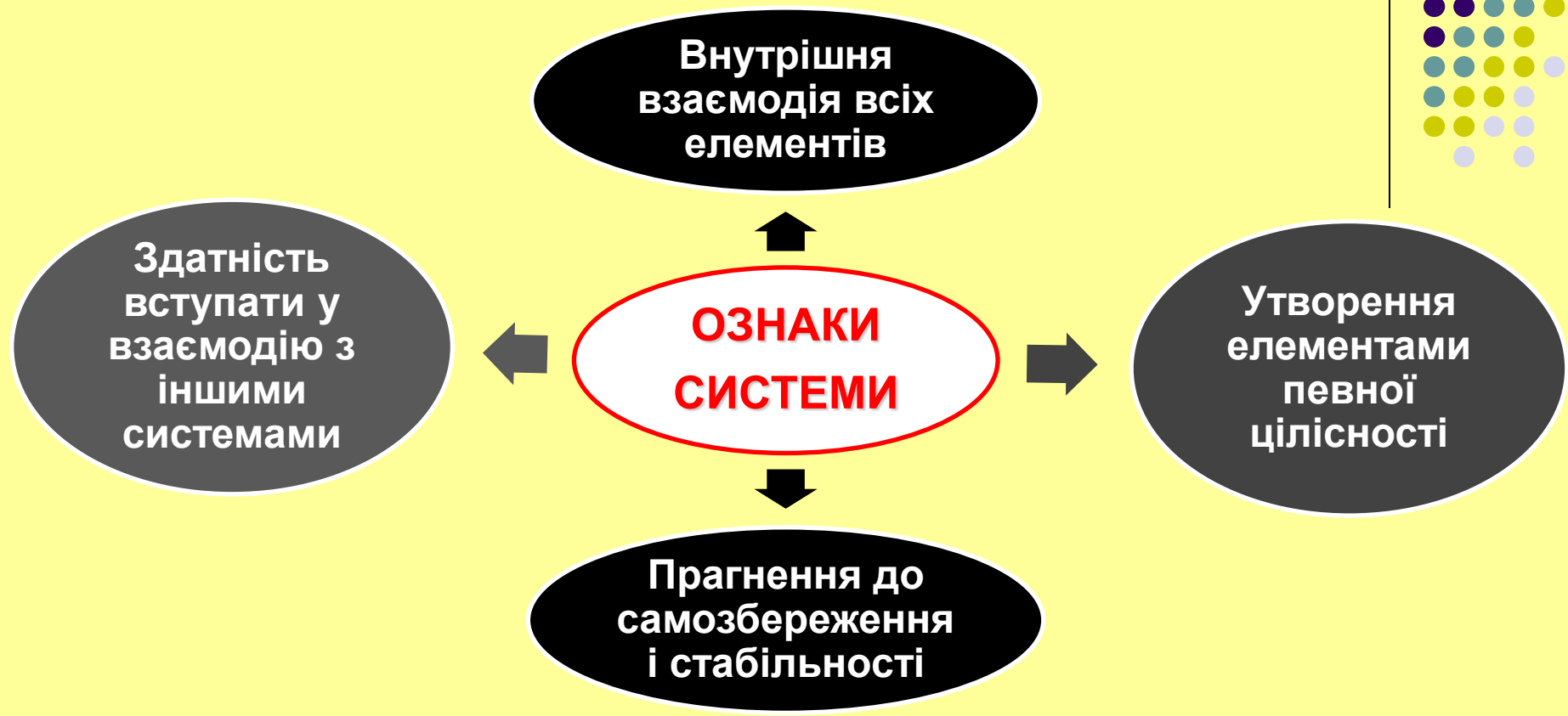
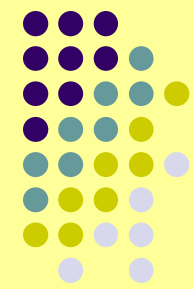

Демократична політична система

СИСТЕМА – певна кількість взаємопов'язаних елементів, що утворюють стійку цілісність і мають певні особливості, притаманні саме цій спільноті

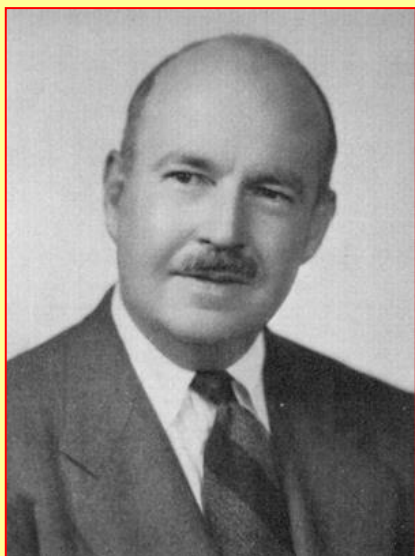

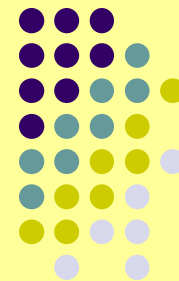
БІОЛОГІЯ

КІБЕРНЕТИКА

СОЦІОЛОГІЯ

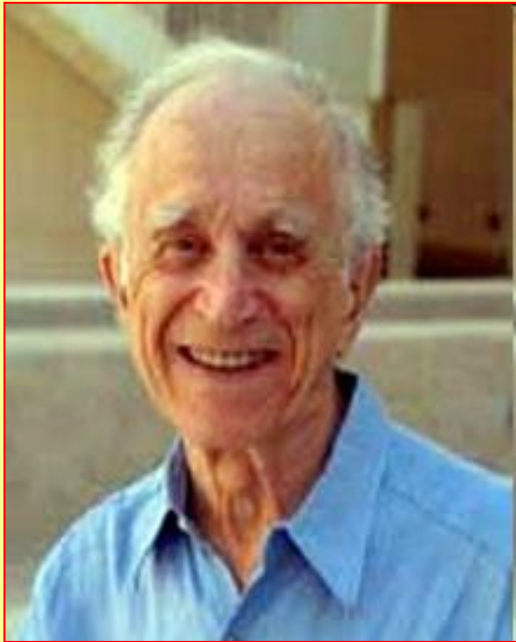
Толкотт Парсонс (1902-1979)

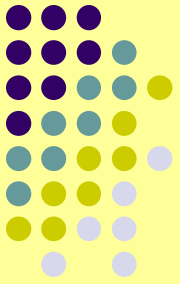
- 1 • Праця «СОЦІАЛЬНА СИСТЕМА» (1951)
- 2 • Суспільство - це система, що складається з окремих елементів
- 3 • Кожен з елементів виступає як окрема система

Функції соціальної системи

Девід Істон (1917-2014)

1

- Праця «ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА» (1953)

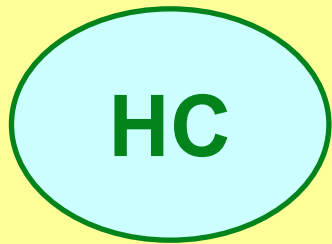
2

- **ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА** – це сукупність багатьох елементів, кожний з яких складається з простіших явищ і процесів

3

- Взаємодія політичної системи з навколишнім середовищем відбувається на **ВХОДІ** й **ВИХОДІ** з системи

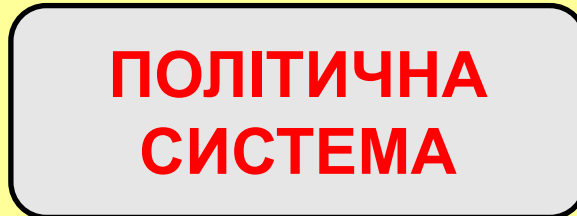

НС

ВХІД

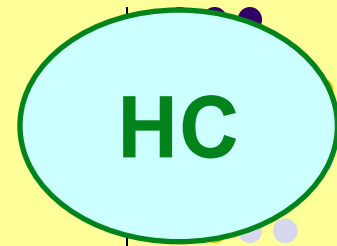
- вимоги населення (запити, потреби)
- підтримка (політична активність)

ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА

**конверсія
(трансформація)**

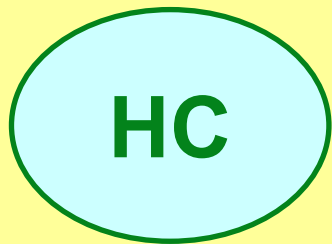
НС

ВИХІД

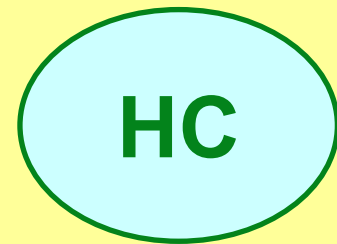
- рішення (закони, субсидії, пільги)
- дії (акції)

зворотній зв'язок

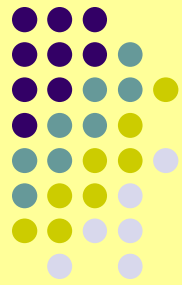
НС

НС

Габріель Алмонд (1911–2002)

ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА – цілісна система зі складною структурою, кожен елемент якої має певне призначення і здійснює специфічні функції, спрямовані на задоволення потреб системи

Функції входу

- політична соціалізація
- артикуляція інтересів
- агрегування вимог
- політична комунікація

недержавні формування

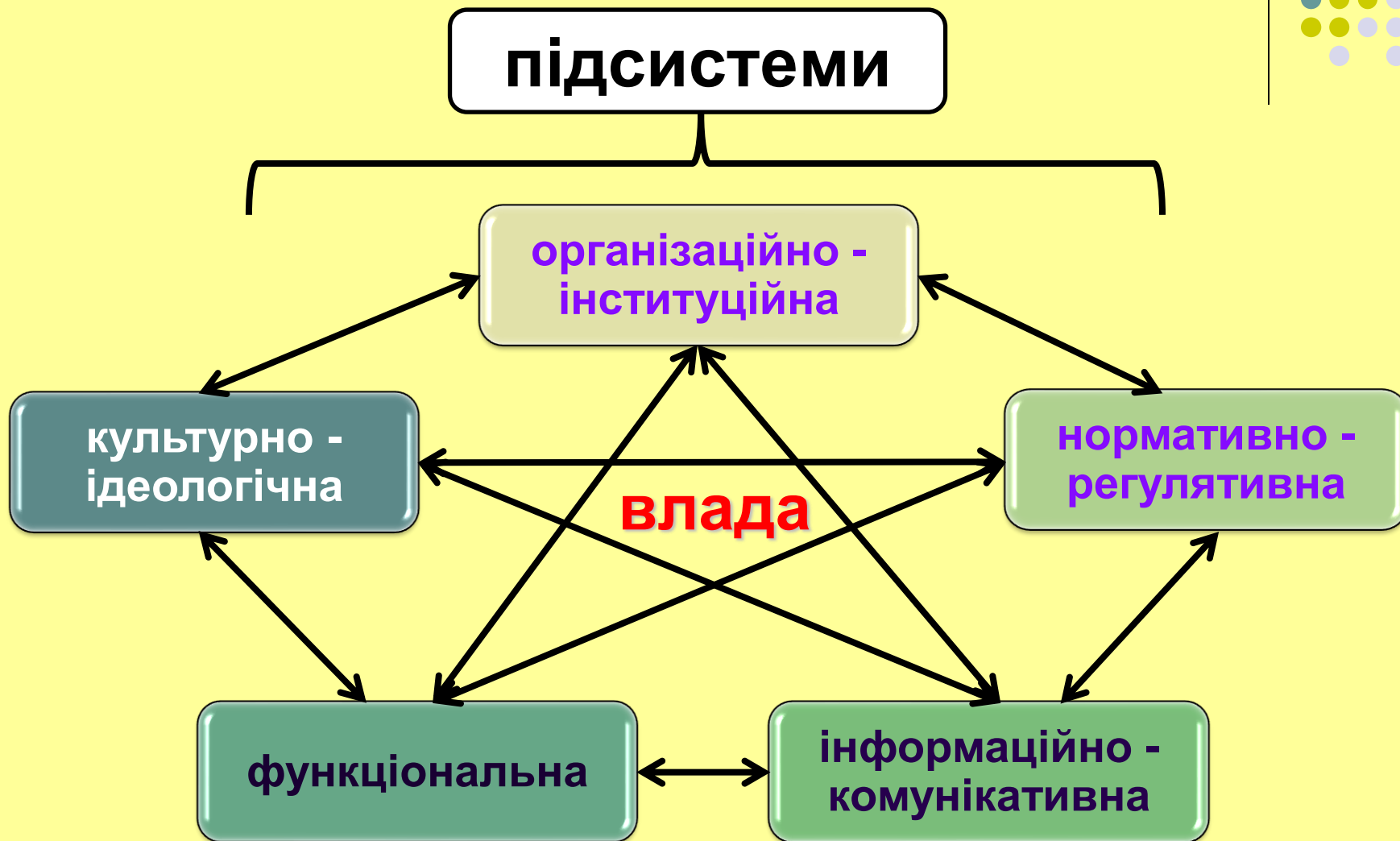
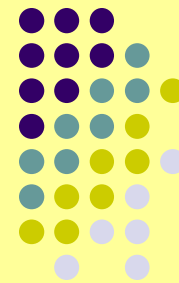
Функції виходу

- розробка норм
- застосування норм
- контроль за дотриманням норм

державні органи

Структура політичної системи

Функції політичної системи:

вироблення політичного курсу держави

організація діяльності суспільства на виконання цілей

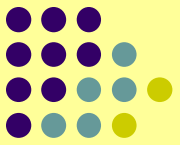
координація окремих елементів суспільства

легітимізація влади

політична соціалізація

інтеграція всіх елементів суспільства

політична комунікація

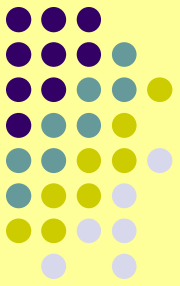
* За характером і спрямованістю політичного процесу

1. Командна політична система:

- об'єднання всіх елементів системи на основі бюрократичної централізації зверху навколо єдиного центру;
- прийняття центром рішень;
- усунення політичної опозиції;
- обмеження прав і свобод громадян;
- відсутність розподілу влади;
- відкрите насильство, репресії.

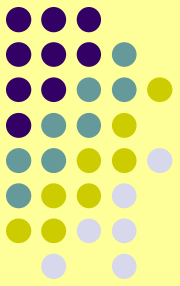
2. Змагальна політична система:

- політичний плюралізм;
- наявність багатьох центрів прийняття рішень;
- визнання рівності і гарантій прав людини;
- наявність механізму впливу на державну владу через групи тиску, які змагаються між собою;
- примус не є основним методом управління;
- ставлення до права як до цінності.

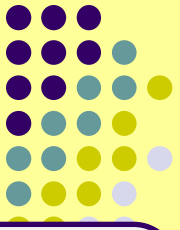
3. Соціопримирилива політична система:

- висунення на перший план соціальних проблем;
- використання методу компромісу;
- професіоналізм політичного управління;
- утвердження політичного плюралізму;
- високий рівень політичної культури;
- постійне здійснення соціальних програм;
- високий рівень захисту прав людини.

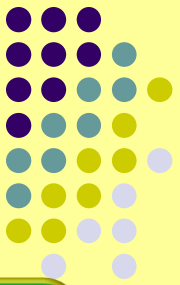

Типологія політичних систем (за Г.Алмондом)

Типологія політичних систем за типом політичного режиму

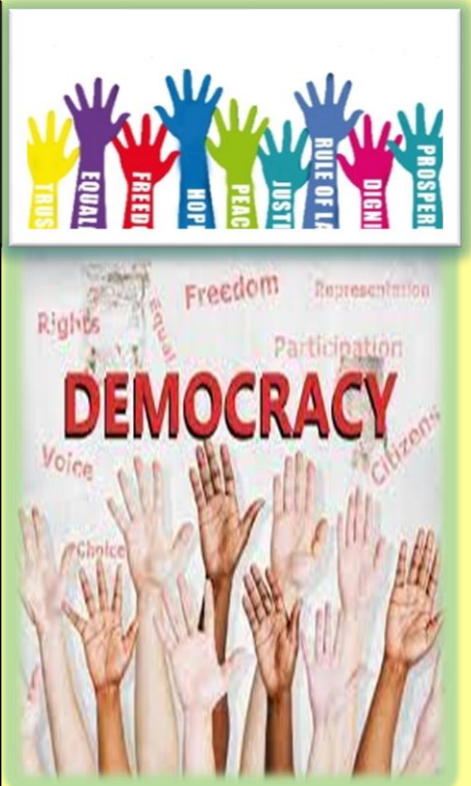
Характер політичного режиму

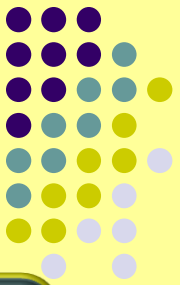
Рівень розвитку громадянського суспільства

Демократичні політичні системи є плюралістичними:

- політичні партії і групи інтересів представляють усю багатоманітність соціальних інтересів;
- влада ґрунтується на демократичних принципах і здійснюється як безпосередньо самим народом, так і його уповноваженими в різних формах прямої і представницької демократії

Недемократичні політичні системи

«АВТОКРАТІЯ» (від грец. *autokratia* - самовладдя, самодержавство) - необмежена влада однієї особи або кількох осіб

авторитарні

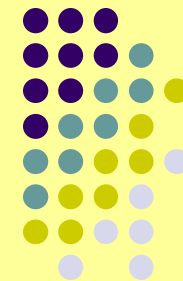
XX ст.

тоталітарні

слухняність

поклоніння

Типологія політичних систем С. Хантінгтона

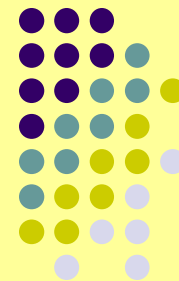
*«Найбільш значущі
конфлікти
глобальної політики
розгоратимуться
між націями і
групами, що
належать до різних
ЦИВІЛІЗАЦІЙ»*

латиноамериканська

ісламська

африканська

Дякую за увагу!

